

Des d'aquesta perspectiva, són molts els creadors que apareixen al llibre. Destaquem, per exemple, el poeta Joan Margarit, al voltant del qual fa un toc d'atenció: «tocarà fer una antologia severa de la seva obra (com de fet ja ho va fer ell amb els seus primers llibres)», ja que veu en l'excés de producció i projecció pública un perill que podria devaluar l'obra d'«un poeta molt considerable».

Àlex Susanna distingeix amb lucidesa el dietari fet en sentit pur, sense saber que es publicarà, com va ser el cas del *Quadern venecià*, del dietari d'escriptor, fet ja amb la consciència de la seva edició posterior. En aquest context cal inscriure *La dansa dels dies* dins un conjunt encetat amb *Paisatges amb figures* (2019) i *El món en suspens* (2022) i que seguirà en el futur amb un quart volum que abastarà temàticament fins al 2023. En qualsevol cas, aquest cicle està marcat pel fet de concebre el dietarisme com un «transgènere» al voltant del qual l'autor integra amb encert des de la reflexió assagística fins a l'anotació lírica en la seva visió de la realitat. **Àlex Susanna. *La dansa dels dies*. Columna, Barcelona, 2024.**

QUIM CURBET — CRÒNIQUES DE TRÍSTIA

Quim Curbet (Girona, 1959) ha dut a terme una intensa activitat com a editor —va fundar el 1995 el segell Curbet Edicions—, escriptor —des de la creació literària fins a la col·laboració periodística— i fotògraf. Entre els seus articles en premsa,

destaca la columna d'opinió bisetmanal que va escriure durant catorze anys al «Diari de Girona». Es tracta de les «barretades», a les quals ha donat continuïtat més tard al seu blog i a les xarxes socials.

Precisament, com en les barretades, en les vint-i-cinc cròniques narratives que componen el llibre de *Trístia* trobem un tret característic de la seva escriptura: l'habilitat de fer emergir tot un món des de la nostàlgia i, alhora, construir, des de la distància narrativa, tota una sensació de proximitat humana. A voltes líric, a voltes irònic, l'elegància de la seva prosa es basa en la profunditat de pensament i, alhora, en un ús subtil de la descripció de situacions, personatges i espais, de manera que tot es posa al servei d'un objectiu: la recreació d'un temps perdut que vol rescatar de l'oblit per convertir-lo en memòria viva.

Aquest món és el de la Girona de la postguerra, si bé la ciutat apareix transfigurada amb el nom amb què Ovidi va agrupar els versos del seu exili, *Trístia*. També es poden identificar personatges, com el del senyor Ros de la primera magnífica narració, «El jardí», i que amaga un fet real: l'afusellament de Carles Rahola un cop acabada la Guerra Civil a causa de la denúncia d'un «amic». Cada crònica és precedida per una il·lustració en blanc i negre feta també per Quim Curbet i que sintetitza el motiu central del relat. El conjunt resultant és una delícia de contenció narrativa que duu a la recreació d'uns carrers «d'un fred negre que ja no abandonaria aquella ciutat durant molts anys». A «La bomba», un nen, en Magí, troba cinc anys després de la fi de la guerra una bomba en una ciutat en què la pau no havia acabat d'arribar perquè «cada nit passaven camions carregats d'homes que cridaven

i tothom sabia que els portaven a matar, com porcs, al costat del cementiri».

Al tòpic literari que els modernistes van encunyar entorn d'una Girona boirosa comparable a Bruges «la morta» (vegeu «El rellotgat»), Curbet afegeix el to fosc que representa una ciutat vençuda per la guerra, trista en la seva consciència d'espai físic i humà derrotat. El conjunt de les *Cròniques de Trístia* bé es pot resumir a «El rei de Roma», on en Ròmul, un gat singular i protagonista d'una sardana, us espera. Quim Curbet ha escrit un llibre preciós que dona una segona vida a personatges i carrers, històries i situacions per proposar un exercici de memòria i reconeixement envers allò perdut. **Quim Curbet. *Cròniques de Trístia*. L'Avenç, Barcelona, 2023.**

FLORBELA ESPANCA ~ BRUC EN FLOR

A través del treball minuciós de Juli Capilla, tenim per primer cop en català un llibre de la poeta portuguesa Florbela Espanca (Vila Viçosa, 1894 – Matosinhos, 1930). Coetània dels grans escriptors Fernando Pessoa i Mário de Sá-Carneiro, Espanca desenvolupa la seva obra a la primera meitat del segle XX i ho fa amb una doble mirada cap a l'avantguarda, a través de l'anomenat Modernisme lusità, i el Romanticisme, que l'apropa a l'expressió poètica de Rosalía de Castro. Juli Capilla, en el pròleg a l'edició, incideix en la relació entre vida i obra. D'aquesta manera, destaca alguns fets rellevants de la